สารนิพนธ์
พุทธศาสตรบัณฑิต
Buddhist Graduates' Dissertation
ประจำปี ๒๕๕๕

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
พิมพ์เผยแพร่

ผู้บริหารการศึกษามืออาชีพ

ผศ.ดร.ปฏิภาณ์ มหรรธนาธิบดี
อาจารย์ประจำ วิทยาเขตนครราชสีมา

ความจำเป็นต้องมีผู้บริหารการศึกษามืออาชีพ

การบริหารกิจการใดๆ ที่เกี่ยวกับสาธารณะในยุคโลกาภิวัตน์มีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารมืออาชีพ จึงจะทำให้ธุรกิจต่างๆ เหล่านั้นดำเนินการไปได้ด้วยดี และบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพราะการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว อย่างไร้พรมแดน และกระทบกระเทือนไปทุกประเทศทั่วโลก การศึกษาก็เช่นเดียวกัน ดังนั้น จึงต้องอาศัยผู้บริหารการศึกษามืออาชีพ จึงจะทำให้การบริหารการศึกษาประสบความสำเร็จ และเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ เพราะเหตุผลต่อไปนี้

๑. การเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็จและตลอดเวลา ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาที่สลับซับซ้อนอย่างไม่มีสิ้นสุด จำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณธรรมในการดำเนินการ จึงจำทำให้องค์กรประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายที่คาดไว้

๒. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ เป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารการศึกษาอบรมพัฒนาเยาวชนไทย ได้กำหนดไว้ซึ่ง

(๑) จุดมุ่งหมายของการศึกษา
(๒) หลักการ
(๓) สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา
(๔) ระบบการจัดการหรือรูปแบบการจัดการศึกษา
(๕) แนวการจัดการศึกษา
(๖) การบริหารและการจัดการศึกษา
(๗) มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา
(๘) การจัดระบบครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
(๙) การจัดระบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
(๑๐) การส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ซึ่งเป็นการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ ภารกิจทั้งหมดจะประสบผลสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยองค์กรที่ปฏิบัติคือสถานศึกษา ซึ่งหมายถึงการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่นที่มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการตามแนวทางการจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี รวมทั้งผู้บริหารจัดการสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำการปฏิรูปที่มีประสิทธิภาพ

๓. การบริหารการศึกษาเป็นวิชาชีพชั้นสูงอาชีพหนึ่ง เพราะการบริหารการศึกษาดำเนินการตามเกณฑ์วิชาชีพชั้นสูงอื่นๆ กล่าวคือ

๑. มีลักษณะการบริหารจัดการเฉพาะของตนแตกต่างจากวิชาชีพอื่น

๒. มีความอิสระในการให้บริการ

๓. ใช้วิถีแห่งปัญญาศึกษาวิเคราะห์อย่างลึกซึ้ง

๔. มีการศึกษามากพอคือ ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

๕. มีองค์กรวิชาชีพควบคุม ดูแล และตรวจสอบ

๖. มีจรรยาบรรณวิชาชีพเฉพาะ

นอกจากนี้ ยังมีการเลือกสรร และกลั่นกรองคุณสมบัติและเกณฑ์มาตรฐานอื่นเป็นอย่างดี ผู้ที่จะเข้าสู่วิชาชีพการบริหารการศึกษาจึงเหมาะสมกับการเป็นผู้บริหารการศึกษามืออาชีพอย่างแท้จริง

๔. พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๕๓ ได้กำหนดให้ผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาจะปฏิบัติหน้าที่ได้จะต้องได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการบริหารการศึกษาตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่องค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษากำหนด ซึ่งจะต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพชั้นสูงแน่นอน นั่นคือจะต้องเป็นผู้บริหารการศึกษามืออาชีพ

ในเรื่องนี้ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (๒๕๔๓) ได้กำหนดไว้ว่า วิชาชีพชั้นสูง คือวิชาชีพที่มีการควบคุมคุณภาพ และมาตรฐานของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยได้เสนอมาตรการไว้ ดังนี้

๑. มีองค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลผู้ที่อยู่ในวิชาชีพ ซึ่งได้แก่ สภาครูและบุคลากรทางศึกษา

๒. มีการควบคุม โดยการออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

๓. มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งได้แก่ สถาบันพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาและฝึกอบรม

๔. มีการประเมินทั้งภายในและภายนอก โดยสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

๕. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โดยการอนุมัติในหลักการของคณะรัฐมนตรีในการประชุม เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๓ ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ ๒๗ มาตรฐาน โดยแบ่งเป็น ๓ ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย

ในการนี้ได้กำหนดมาตรฐานการบริหาร และผู้บริหารสถานศึกษาด้านกระบวนการไว้ ๔ มาตรฐาน และด้านปัจจัยไว้ ๒ มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานด้านกระบวนการ

มาตรฐานที่ ๑๓ สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา

มาตรฐานที่ ๑๔ สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

มาตรฐานที่ ๑๕ สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน

มาตรฐานที่ ๑๖ สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร/ครู ตามความจำเป็นและเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

มาตรฐานด้านปัจจัย

มาตรฐานที่ ๑๙ ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี

มาตรฐานที่ ๒๐ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ

เมื่อวิเคราะห์มาตรฐานด้านกระบวนการและด้านปัจจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นไปตามมาตรฐาน และมีความเป็นนักวิชาชีพ ไม่ใช่มีเกณฑ์มาตรฐานไม่ชัดเจนอย่างที่แล้ว ๆ มา

รุ่ง แก้วแดง (๒๕๔๙ : ๑๘) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นที่ผู้บริหารการศึกษาจะต้องเป็นมืออาชีพซึ่งเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงทางการบริหารการศึกษา รวมทั้งจำต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้นำปฏิรูปการเรียนรู้ และบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งหมายถึงความสามารถที่จะประสานการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ความสามารถในการระดมและใช้ทรัพยากร เพื่อการบริหารอย่างมี

ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ตลอดจนจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และเกณฑ์การวัดความเป็นผู้บริหารมืออาชีพควรประกอบด้วย

๑. วัดจากความสำเร็จของการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาจาก

๑.๑ การบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาและตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ

๑.๒ ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

๒. วัดจากความสามารถในกระบวนการบริหาร โดยใช้กระบวนการ P-D-C-A คือ วางแผนเก่ง นำแผนไปใช้ปฏิบัติจริง มีการตรวจสอบการบริหารจัดการ การปรับเป้าหมายการทำงานในขั้นต่อไปดีขึ้นตลอดเวลา ทั้งนี้ต้องอาศัยวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ที่สามารถเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาสได้เสมอและเมื่อวิเคราะห์ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ พบว่า ผู้บริหารมืออาชีพจะต้องมีความรู้ และความสามารถในเรื่องต่อไปนี้

๑. สามารถปฏิบัติตามที่กำหนดได้ครบถ้วน

๒. ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓. สามารถจัดการศึกษาได้ทั้ง ๓ รูปแบบ

๔. ให้ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร

๕. จัดระบบประกันคุณภาพภายใน

๖. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ

ในการปฏิรูปการศึกษาที่แสดงถึงผู้บริหารการศึกษามืออาชีพ ธีระ รุญเจริญ (๒๕๕๐: ๑๓) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับผู้บริหารการศึกษามืออาชีพไว้ ดังนี้

๑. ปรับวิธีคิดในการจัดการศึกษา

๒. ปรับโครงสร้างการจัดการศึกษา

๓. ปรับรูปแบบวิธีการเรียนรู้

๔. ปรับปรุงคุณภาพครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาอื่น

๕. จัดให้มีอุปกรณ์และเทคโนโลยีการศึกษาที่เหมาะสม และเพียงพอ

ทั้งนี้จะต้องให้ความสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ปฏิรูประบบการศึกษาให้สอดรับซึ่งกันและกันทั้งระบบ ทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย

๒. ปฏิรูปการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญแก่หลักสูตร (หลักสูตรกลาง และหลักสูตรท้องถิ่น) เนื้อหาสาระ วิธีการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน

๓. ปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งหน่วยงานรัฐ องค์กรปกครองท้องถิ่นและเอกชน โดยเน้นการกระจายอำนาจ

๔. ปฏิรูปครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยถือว่าเป็นผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง เน้นมาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

๕. ปฏิรูปทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา เพื่อระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้เพื่อจัดการศึกษา จัดสรรทรัพยากรให้ถึงผู้เรียนอย่างเสมอภาพและเป็นธรรม มีระบบการบริหารทรัพยากรที่มีความคล่องตัวอย่างมีประสิทธิภาพตรวจสอบได้

ลักษณะผู้บริหารการศึกษามืออาชีพ

ธีระ รุญเจริญ (๒๕๕๐ : ๓๔) ได้เสนอลักษณะผู้บริหารการศึกษามืออาชีพที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ลักษณะดังกล่าวประกอบด้วย

๑. ลักษณะพื้นฐานธรรมชาติเดิมเป็นทุน

๒. การศึกษา

๓. บุคลิกภาพ

๔. คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

๕. ความสามารถ / ทักษะ

๖. ความรู้ และการมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการบริหาร

ทั้ง ๖ ประการที่กล่าวมาสามารถแสดงในรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

๑. พื้นฐานเดิมเป็นทุน ผู้นำตามธรรมชาติ

๑.๑ ความถนัด (Attitude) ในการเป็นผู้นำ

๑.๒ ลักษณะนิสัยในการร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น

๑) ร่วมทำงาน

๒) เข้าใจธรรมชาติของมนุษย์

๒. การศึกษา ปริญญาตรีทางการบริหารการศึกษาขึ้นไป ครอบคลุมเนื้อหาสาระ

๒.๑ การบริหารและการจัดการการศึกษา

๒.๒ จิตวิทยาการทำงานกับคนอื่น

๒.๓ พื้นฐานการศึกษาค้นคว้า วิจัย

๒.๔ บริบททางการบริหารการศึกษา

๑) ระเบียบกฎหมาย

๒) สังคมวิทยา

๓) ปรัชญา

๔) เศรษฐกิจ

๕) การปกครอง

๓. บุคลิกภาพน่าเชื่อถือ

๓.๑ น้ำเสียงการพูดน่าฟัง เข้าใจง่าย

๓.๒ อารมณ์มั่นคง (Emotional Quotient : EQ)

๓.๓ เข้มแข็งแต่ถ่อมตน

๓.๔ กิริยามารยาทเป็นที่ยอมรับของสังคม

๓.๕ การแต่งกายสอดคล้องกับกาลเทศะ

๔. คุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรม

๔.๑ มีวิสัยทัศน์ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลง

๔.๒ ยึดระบบคุณธรรมเป็นที่ตั้ง

๑) โปร่งใส

๒) ยุติธรรม

๔.๓ ซื่อสัตย์ ไม่คอรัปชั่น

๔.๔ อดทน อดกลั้น

๔.๕ รับทั้งผิดและชอบ

๔.๖ เสียสละ

๔.๗ เป็นคนดีของสังคม

๕. ความสามารถ/ชำนาญในการ

๕.๑ บริหารและจัดการศึกษาตามหลักวิชาและการปฏิบัติ

๕.๒ นำองค์กรไปสู่เป้าหมาย โดยยึดองค์คณะบุคคลมีส่วนร่วม

๕.๓ ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มเป็นทีม

๕.๔ ประสานงานเพื่อผลงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ

๕.๕ ปรับเปลี่ยนเทคนิคให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

๖. ความรู้ลึกและรู้ชอบ

๖.๑ การบริหาร / จัดการ

๖.๒ การจัดการศึกษา

๖.๓ ระเบียบกฎหมาย

๖.๔ บริบททางสังคม

๖.๕ การวิจัย

๖.๖ จิตวิทยาการบริหาร

๗. การมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพบริหารจัดการศึกษา เพื่อ

๗.๑ เป็นหลักประกันการบริหารที่มีประสิทธิภาพ / ประสิทธิผล

๗.๒ จัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

๗.๓ เป็นหลักประกันคุณภาพ

๗.๔ ยกระดับมาตรฐานวิชาชีพ

๗.๕ นำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง

๗.๖ มุ่งมั่นปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

แนวทางการประเมินผู้บริหารการศึกษามืออาชีพ

เพื่อให้เห็นคุณลักษณะของผู้บริหารการศึกษามืออาชีพเป็นอย่างไรจริง ๆ จึงขอนำเสนอแนวทางให้พิจารณาตามสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๔) ได้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษาที่จะนำไปสู่ผู้บริหารมืออาชีพไว้ ๓ เกณฑ์ใหญ่ ๆ ดังนี้

เกณฑ์ที่ ๑ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ เพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนว พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ ๒๕๔๒ ดังนี้

๑. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา

๒. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา

๓. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน ในการพัฒนาการศึกษา และมีบทบาทในการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Learning community)

๔. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของผู้เรียน

๕. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ครูมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ คิดวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

๖. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

๗. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร ความต้องการของผู้เรียน และท้องถิ่น

๘. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรม และการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๙. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) แก่บุคลากรในโรงเรียนและผู้เรียน

๑๐. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารมาใช้ในการปฏิรูปการเรียนรู้

๑๑. ผู้บริหารสถานศึกษามีศักยภาพในการพึ่งตนเอง สามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๑๒. ผู้บริหารสถานศึกษามีผลการปฏิบัติงานดีเด่นด้านส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐาน ดังนี้

๑๒.๑ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

๑๒.๒ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์

๑๒.๓ ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

๑๒.๔ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

๑๒.๕ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

๑๒.๖ ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

๑๒.๗ ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา

เกณฑ์ที่ ๒ ผู้บริหารการศึกษามีความเป็นผู้นำทางวิชาการ (Instructional leadership) ดังนี้

๑. มีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง

๒. มีความเป็นผู้นำในการริเริ่มการใช้นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน

๓. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีการสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการปฏิรูปการเรียนรู้

๔. มีศักยภาพในการพึ่งตนเองในการพัฒนางานวิชาการ

๕. มีการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ มาปรับใช้ตลอดเวลา

เกณฑ์ที่ ๓ ผู้บริหารการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม และใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารการศึกษา ดังนี้

๑. ผู้บริหารสถานศึกษาอุทิศตนให้กับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๒. ผู้บริหารสถานศึกษามีความเมตตา กรุณา มีความรับผิดชอบ ยุติธรรม ซื่อสัตย์

๓. ผู้บริหารสถานศึกษามีการครองตนที่ดี ไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข สิ่งเสพติด

๔. ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความศรัทธาและยอมรับด้านคุณธรรม จริยธรรมจากนักเรียน ครู เพื่อนผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บังคับบัญชา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน

๕. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารจัดการ

บรรณานุกรม

ธีระ รุญเจริญ. **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : บริษัทแอล ที เพรส. ๒๕๕๐.

รุ่ง แก้วแดง. **องค์การและการบริหาร.** กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๔๙.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒.** กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว. ๒๕๔๓.

_____. **ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ ๒๕๔๔.** กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช. ๒๕๔๔.